Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE NEUVOSTORAPORTTI EUE2018-00497

EUE Koponen Johanna(UM) 20.02.2018

Asia
EU; Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (Koulutusasiat) 15.2.2108

Kokous
Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 15.02.2018 - 15.02.2018

Koulutusneuvoston kokouksessa keskusteltiin uudesta ohjelmakaudesta sekä eurooppalaisesta koulutusalueesta ja sen edistämisestä käytännön tasolla. Komissio haluaa, että uudella ohjelmakaudella kaikille eurooppalaisille taataan tarvittavat taidot, sillä koulutus on osa ratkaisua, jolla saadaan kunnon työpaikkoja useammille ja jolla voidaan vastata paremmin talouden osaamistarpeisiin sekä parantaa Euroopan selviytymiskykyä nopeissa ja syvällisissä muutoksissa, joita teknologinen vallankumous ja globalisaatio aiheuttavat. Eurooppalaisessa koulutusalueessa tavoitteeksi on asetettu liikkuvuuden ja vaihtojen vahvistaminen, laajennettu, osallistavampi ja vahvistettu Erasmus+-ohjelma, tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen edistäminen sekä kieltenopiskelun edistäminen. Tammikuun koulutusalan huippukokous saa jatkoa kun komissio aikoo järjestää seuraavan huippukokouksen syksyllä 2019.

TORSTAI 15. HELMIKUUTA 2018 (klo 09.30)

1. **Esityslistan hyväksyminen (asiak. 5829/18)**
   Hyväksyttiin esityslista.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

2. **Erasmus+-ohjelman väliarviointi ja tulevat suuntaviivat vuoden 2020 jälkeiselle kaudelle - Periaatekeskustelu (asiak. 5388/18)**

Eurooppa-neuvoston päätelmissä joulukuussa 2017 jäsenvaltioiden päämiehet pyysivät jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota nopeuttamaan liikkuvuutta ja vaihtoja, mukaan lukien merkittävästi vahvistettua, inklusiivista ja laajennettua Erasmus+-ohjelmaa. Komissio julkisti Erasmus+-ohjelman väliarvion tammikuun lopussa. Väliarvioinnissa vahvistetaan, että Erasmuksen budjetille on kokonaisuudessaan tarvetta ja että käytettävissä olevat varat ovat riittämättömiä suhteessa suureen kysyntään. Erasmus-ohjelma on eurooppalainen menestystarina, ohjelma on hyvin arvostettu, vaikuttava ja sillä on kiistaton eurooppalainen lisäarvo. Ohjelma tulee myös saavuttamaan sille asetetut

numeeriset tavoitteet. Kokonaisuus on kustannustehokas ja osallistujientyytyväisyysaste on yli 90%.

Komissaari Navracsics korosti Erasmus-ohjelman ainutlaatuista luonnetta. Ohjelma on arvostettu ja toimii niin hallinnollisella kuin poliittisella tasolla. Jatkossa tulisi edelleen helpottaa koulujen ja pienien toimijoiden osallistumista ohjelmaan ja olisi mietittävä miten uudessa ohjelmassa vielä paremmin tuetaan epäedullisemmassa olevien henkilöiden osallistumista. Myös budjetin joustavuuden takaaminen eri sektoreiden välillä on asia, joka on noussut esiin. Hallintomenettelyjä tulisi edelleen yksinkertaistaa, erityisesti pienissä hankkeissa. IT-työkalujen kehittämistä on myös pohdittava. Erasmus+-ohjelma voisi myös jatkossa olla väline uusien teknologisten tavoitteiden edistämiseen (mm. robotiikka, design, ilmastonmuutos jne.). Komissaari Thyssen korosti ohjelman merkitystä sosiaalisen pilarin politiikkatason välineenä. Komissio haluaa, että uudella ohjelmakaudella kaikille eurooppalaisille taataan tarvittavat taidot, sillä koulutus on osa ratkaisua, jolla saadaan kunnon työpaikkoja useammille ja jolla voidaan vastata paremmin talouden osaamistarpeisiin sekä parantaa Euroopan selviytymiskykyä nopeissa ja syvällisissä muutoksissa, joita teknologinen vallankumous ja globalisaatio aiheuttavat. Ongelmana on, että nykyisessä ohjelmarakenteessa eri ohjelmat on ripoteltu eri otsakkeiden alle, seuraavassa ohjelmakehyksessä tätä rakennetta tullaan muokkaamaan uudella tavalla, jotta ohjelmia voidaan paremmin edistää politiikkatason kehitystyössä.

Puheenjohtajamaa toteaa keskusteluasiakirjassaan nykyisen Erasmus+-ohjelman vaikuttavan edeltäjiään yhtenäisemmältä, vaikuttavammalta ja tehokkaammalta. Ministerien keskustelujen pohjaksi puheenjohtaja on esittänyt kolme kysymystä koskien toimia osallistumisen ja innovointikapasiteetin lisäämiseksi sekä Erasmus+-ohjelman ja muiden välineiden synergioiden vahvistamiseksi.

Käydyssä keskustelussa korostettiin ohjelman lisärahoituksen merkitystä. Komission juuri antama viesti ohjelman merkityksestä on tärkeä. Tarvitaan lisää resursseja ja parempaa yhteistyötä eri sektoreiden välillä. Alueellisuus koheesiopoliittisessa mielessä nousi vahvasti esiin tiettyjen jäsenmaiden interventioissa, samoin sen toteaminen, että ohjelman tulee myös saavuttaa heikommassa asemassa olevat kansalaiset. Yhteys muiden rahastojen kanssa on tärkeää, mutta esimerkiksi sosiaalirahastojen käytön suhteen ei syntynyt konsensusta niiden jatkokäytöstä ohjelman tukena, tämä keskustelu tulee komissaari Thyssenin mukaan jatkumaan maaliskuun EPSCO-neuvostossa. Elinikäisen oppimisen korostamisessa haikailtiin paluuta todelliseen elinikäisen oppimisen ohjelmaan, muutama mielenkiintoinen avaus myös uutta ohjelmakautta koskien: muutama jäsenmaa esitti haluavansa ottaa ohjelmaan tulevaisuudessa vahvemmin mukaan kulttuuriulottuvuuden, yksi jäsenmaa kannatti erillisen nuoriso-ohjelman perustamista, jotta olisi mahdollista tehokkaammin tavoitteet kaikki nuoret.

Korostettiin vahvasti alueellisten haasteiden merkitystä, myös rahoituksessa. Ohjelmaan osallistumista tulisi joustavoittaa ohjelman rakennetta yksinkertaistamalla. Myös nuoret tulee ottaa mukaan ohjelman jatkon suunnitteluun ja huomioida epäedullisemmassa asemassa olevien kansalaisten saaminen mukaan ohjelman pariin. Ehdotettiin keskittymistä koko elinikäisen oppimisen kaareen, tulee edistää innovaatioita ja myös lyhytaikaisia

liikkuvuusohjelmia. Tarvitaan korkeakouluja, jotka voivat viedä eteenpäin innovaatioita ja olla kilpailukykyisiä myös maailmanlaajuisesti. Ohjelmalla on merkittävä rooli myös eksellenssin edistämisessä eri korkeakoulujen yhteisprojektien kautta. Kyse on todellisista eurooppalaisista tietämysyhteisöistä. Myös yhä useamman kansalaisen tulee saada hyötyä ohjelmasta entistä varhaisemmassa vaiheessa. Korostettiin synenergioiden luomista eri ohjelmien välille, näin saadaan ohjelmille lisää rahoitusta. Digikuilua tulee kuroa umpeen Erasmuksen kautta, kuten komissio alkupuheenvuorossaan totesi.

Ohjelmaa ei tule muuttaa vallankumouksellisesti vaan menettelyjä yksinkertaisten, jotta saadaan pienet toimijat mukaan ohjelmaan. Tulee myös tukea kansalaisten digitaalisten oppimismahdollisuuksien edistämistä ja kieltenoppimista. Ehdotettiin alumnityön tuomista mukaan ohjelmaan uutena yhteistyön muotona. Erasmus mahdollistaa liikkuvuuden eurooppalaisessa mittakaavassa ja tätä tavoitetta voidaan edistää sosiaalisrahastojen kautta, mutta ESF-rahojen avulla ei tule rahoittaa koko ohjelmaa, ainoastaan tukea ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Innovaatioita ei saa määritellä liian kapeasti, tekniikka kuuluu tähän, samoin arvot – ohjelma siis vaikuttaa monella osa-alueella ja tätä tulee myös jatkossa tukea. Tarvitaan lisää rahaa, jotta saamme mahdollisimman monet hakijat hyötymään ohjelmasta. Tuotiin esille hajautetut kansainväliset liikkuvuusmahdollisuudet muiden ohjelmamaiden kanssa ja haluttiin laajentaa myös kumppanimaayhteistyötä. Rahoitus tulee saattaa yhdenmukaiseksi vaihtomaan kustannuskehityksen kanssa, periaatteella sama työ sama palkka. Yksinkertaistettu hakemisprosessi mahdollistaisi laajemmat osallistumismahdollisuudet. Tulee tukea myös pieniä kumppanuuksia ja ohjelman tulee pysyä yksinkertaisena.

Liikkuvuuden organisoiminen institutionaalisesti sai kannatusta, vahva rakenne mahdollistaa sen, että haasteellisemmista taustoista tulevat opiskelijat pääsevät mukaan ohjelman pariin. Opettajat tulee huomioida ja tulee huomioida myös opettajien urakehitys. Muita heikommassa asemassa olevat oppijat tulee saada mukaan hajautettujen toimien kautta ja hakea synenergioita muiden rahoitusohjelmien kautta. Usea jäsenmaa korosti Erasmuksen olevan EU:n merkittävin ohjelma tuloksiltaan ja rakenteeltaan. Ohjelmasta tulisi edelleen tulla houkuttelevampi, tehokkaampi ja osallistavampi. Menettelyjä tulee yksinkertaistaa ja saada mukaan pienet ja erilaiset yksiköt, ohjelmaa tulee kohdistaa syrjäisille alueille ja ohjelmaan tulee ottaa vahvemmin mukaan myös kulttuuriulottuvuus.

Suomi pitää nykyisen ohjelman rakennetta ja toimintatapoja erittäin onnistuneina. Erasmus+-ohjelmalla on merkittävä rooli kaikilla koulutuksen tasoilla. Elinikäinen oppiminen, nuoriso ja liikunta ovat olennaisia osia ohjelman kokonaisuudessa. Oppijoiden, opettajaksi opiskelevien, opettajien, rehtorien ja henkilökunnan osallistumista ohjelmaan tulee tukea kaikilla koulutusasteilla. Suomi kannattaa oppilasliikkuvuuden mahdollistamista yleissivistävässä koulutuksessa ja kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön ja liikkuvuuden avaamista myös ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen aloille. Suomi ehdotti, että uudella ohjelmakaudella tutkittaisiin vastavalmistuneiden osallistumismahdollisuuksien vahvistamista ohjelmassa.

Korostettiin digitaalisia taitoja, etäoppimista ja rajat ylittäviä kumppanuuksia. Ammattikoulujen puolella tulee erityisesti keskittyä liikkuvuutta edistäviin toimiin.

Ohjelmaa tulee myös mainostaa. Ohjelmasta saadun kokemuksen tulee myös olla kotimaissa täysimääräisesti hyödynnettävissä. Osallistumista voidaan edistää yksinkertaistamalla ohjelmamenettelyjä ja hakukriteerejä. Pienten toimijoiden osallistuminen on tärkeää. Ohjelman perusrakenne ei saa muuttua. Euroopan innovaatiokapasiteetin edistämiseen tarvitaan liikkuvuutta, STEM-taitoja ja kielitataitoja. Digitaaliset kompetenssit ja niiden olemassaolo täytyy varmistaa. Täytyy panostaa myös uusiin digitaalisiin ratkaisuihin. Täytyy kiinnittää huomiota täydentävyyteen mm. Euroopan solidaarisuusjoukkojen kanssa, erillisen nuoriso-ohjelman perustaminen uudella ohjelmakaudella tuotiin esiin.

Mahdollisimman kattava elinikäisen oppimisen ohjelma maksaa ja siksi rahoituksen lisäämisen tahtotilan ei tule olla vaan poliittinen ilmoitus vaan täyttä konkretiaa. Haluttiin joustavuutta eri rahoituslähteiden käytössä. Tutkinnot tulee todella tunnustaa toisessa jäsenmaassa, jotta ohjelman hyödyt saadaan täysimääräiseen käyttöön. Useat maat keskittyivät ennen kaikkea eurooppalaiseen lisäarvoon ja instituutioiden väliseen yhteistyöhön. Kouluttajilla, opettajille ja tutkijoille tulee saada enemmän liikkuvuusmahdollisuuksia. Liikkuvuuden ei tulisi koskea vai korkeakoulutusta vaan yhtä lailla tulee tukea kouluopetusta, ammatillista koulutusta ja vapaaehtoistyötä. Tukea tuli myös lyhyempien vaihtojen järjestämiselle. Tarvitaan laatua ja tehokkuutta tutkintojen tunnustamiseen toisesta jäsenvaltiosta saaduille opinnoille.

3. **Joulukuun 2017 Eurooppa-neuvoston antamien päätelmien koulutusnäkökohtien edistäminen - Periaatekeskustelu (asiak. 5391/18)**

Eurooppa-neuvosto antoi 14.12.2017 päätelmät, joissa käsiteltiin sosiaalista dimensiota ja koulutusta. Päätelmissä todettiin poliittinen tahto edistää koulutusta koskevaa agendaa EU:ssa. Joulukuun päämiesten kannanoton jälkeen komissio on julkaissut kolme uutta aloitetta koulutuksen alalla viedäkseen eteenpäin vahvistettua eurooppalaista koulutusagendaa: tiedonannon koulutuksen digitalisointiin liittyvästä toimintaohjelmasta, ehdotuksen neuvoston suositukseksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista sekä ehdotuksen neuvoston suositukseksi yhteisten arvojen, inklusiivisen koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä.

Puheenjohtajamaan keskusteluasiakirjassa nostetaan esille kolme näkökulmaa Eurooppa-neuvoston päätelmiin: opiskelijaliikkuvuuden edistäminen ja jäsenvaltioiden yhteistyön parantaminen tutkintojen tunnustamisessa, koulutuksen laadun ja inklusiivisuuden edistäminen sekä digitaalista koulutusta koskevan kunnianhimoisen toimintaohjelman toimeenpano. Ministerien keskustelun pohjaksi puheenjohtaja on toimittanut kaksi kysymystä koskien sitä, millä tavalla joulukuussa hahmoteltua työtä tulisi edistää eurooppalaisten yliopistojen, kieltenopiskelun, tutkintojen keskinäisen tunnustamisen ja eurooppalaisen opiskelijakortin puitteissa ja millaisia toimenpiteitä tulisi edelleen identifioida ja kehittää prioriteetteina, kun edistetään digitalisaatiota ja inklusiiviseen, elinikäiseen oppimiseen perustuvaa näkökulmaa koulutukseen.

Komissaari Navracsics avasi eurooppalaista koulutusaluetta koskevia suunnitelmia. Tavoitteena yhteistyö kansallisten, paikallisten ja alueellisten tahojen kanssa sekä vahva jäsenvaltioiden subsidiariteettiperiaatteen kunnioitus. Komissio asettanut tavoitteeksi 1) liikkuvuuden ja vaihtojen vahvistamisen 2) vahvistetun, osallistuvamman ja laajennetun Erasmus+-ohjelman

(eurooppalainen opiskelijakortti, jota komissio aikoo vuoden 2019 aikana testata sekä eurooppalainen yliopistoverkosto vuoteen 2024 mennessä, mukana bachelor-, master- ja tohtoritutkinnot, maantieteellinen tasapuolisuus, pilotti vielä tänä vuonna) 3) tutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisen (tavoitteena automaattinen tunnustus, Benelux-maiden pari viikkoa sitten allekirjoittama sopimus esimerkki tästä 4) kieltenopetuksen edistämisen (vähintään 2 eurooppalaista kieltä oman äidinkielensä lisäksi). Komission tavoitteena saada neuvoston suositukset hyväksytyksi (avaintaidot sekä laadukas koulutus). Lisäksi komission tarkoituksena on loppukeväästä hyväksyä suositus tutkintojen tunnustamisesta.

Käydyssä keskustelussa jäsenmaat kannattivat kieltenopetuksen kehittämistä, usea pyysi erillistä suositusta. Tutkintojen tunnustamisen tulee olla automaattista, liittyy myös liikkumisesta saatuihin hyötyihin. Eurooppalaisen yliopistoverkoston tulee olla inklusiivinen ja maantieteelliseltä jaoltaan tasapainoinen, ehdotettiin esimerkiksi yhtä korkeakoulua per jäsenmaa. Tuotiin esille myös, että eurooppalaiset yliopistot aloittaisivat yhteisen ohjelman, jossa johtavat eurooppalaiset koulutus- ja tutkimuskonsortiot voisivat edistää yhteistyötä laadulle perustuen, ohjelmissa voisi olla mukana erityisen päteville oppilaille erillisiä stipendejä riippumatta siitä tulevatko he unionin alueelta vai kolmansista maista.

Suomi aloitti keskustelun ja korosti, että liikkuvuuden ja kansainvälistymisen edistäminen koulutuksessa on tärkeä tavoite. Kansainvälistyminen parantaa tutkimuksen ja opetuksen laatua. Opiskelijat saavat valmiuksia toimia ja työskennellä kulttuurisesti monimuotoisissa, kansainvälisissä ympäristöissä. Eurooppalaisia yliopistoja koskevan aloitteen osalta Suomi pitää tärkeänä, että eurooppalaisessa yhteistyössä kehitetään sellaisia yhteisiä periaatteita ja kannusteita, jotka edistävät kaikkien korkeakoulujen ja opiskelijoiden osallistumista eurooppalaiseen yhteistyöhön. Suomi kannattaa toisen asteen tutkintojen vertailtavuutta ja läpinäkyvyyttä koskevan yhteistyön kehittämistä ja tiivistämistä ensisijaisesti nykyisen tutkintojen eurooppalaisen viitekehysyhteistyön puitteissa ja kunkin maan toisen asteen tutkinto- ja koulutusjärjestelmä huomioon ottaen. Suomi esitti eurooppalaisen yhteistyön kehittämiseksi sekä koulutuksen saavutettavuuden ja sosiaalisen inkluusion vahvistamiseksi yhteistyötä, joka edistäisi ammatillisen koulutuksen tutkintojen suorittaneiden pääsyä korkeakouluihin koko EU:n alueella.

Korostettiin eurooppalaisen koulutusalueen luomisen olevan projekti. Kielelliset kompetenssit, digitaaliset taidot tärkeitä, tuettiin myös strategisia kumppanuuksia korkeakoulujen kesken. Avainsanat ekselenssi, erityiskeskittymät ja maantieteellinen tasapaino. Rikas kieli on avain kielten oppimiseen. Kieltenopetuksen suhteen täytyy kuitenkin olla realistisia, eri maissa on eri tilanne ja tietyissä maissa on paljon hankalampi oppia uusia kieliä. Yksi keskeinen kysymys, mitä kieliä valikoimaan sisällytetään. Tutkintojen tunnustamiseen liittyvänä tavoitteena avoin ja helppo järjestelmä, liikkuvuuden esteet tulee poistaa myös täytäntöönpanon puolelta, ei kuitenkaan harmonisaatiota. Eurooppalaisten työmarkkinoiden luomisessa tutkintojen tunnustaminen on tärkeää. Yliopistoverkosto on mielenkiintoinen ajatus, katalysaattorit Euroopan tasolla, synenergiat eurooppalaisen korkeakoulutusalueen ja tutkimusalueen välillä tärkeitä. Yliopistoverkostoon täytyy saada vähintään yksi korkeakoulu mukaan kustakin jäsenmaasta, raha ei vain Erasmus+:sta vaan tarvitaan

temaattistakin lähestymistapaa. Usea jäsenmaa tiedustelikin kuinka yliopistoaloite rahoitettaisiin. Tutkintojen tunnustamista kannetaan ilman harmonisaatiota, tutkinnoista ei tule päättää Bolognan prosessin puitteissa. Kielitaitoa on lisättävä, mutta samalla huomioitava jäsenvaltioiden erilliset tilanteet kun osa jäsenmaista on valmiiksi useampikielisiä. Eurooppalainen opiskelijakortti ei saa lisätä hallinnollista taakkaa.

Korostettiin koulutuksen, innovaatioiden ja tutkimuksen yhteyden edistämistä eurooppalaisen yliopistoverkoston kautta. Yliopistoverkoston ei tule horjuttaa Bolognan prosessia, sen tulee olla inklusiivinen ja maantieteellisesti kattava. Liikkuvuus on tärkeää ja opiskelijakortti voisi edelleen vahvistaa eurooppalaista koulutusaluetta. Liikkuvuuden esteet tulee poistaa ja komissio toimii tässä oikeansuuntaisesti.

Eurooppalaisen yliopistoverkoston suhteen välineitä jo on, niitä voisi myös komissio alkaa kartoittamaan. Tarvitaan aidosti uutta, aloite, joka vaikuttaa mukanaoleviin yliopistoihin ja niiden laatuun ja varmistaa maantieteellisen kattavuuden. Yliopistoverkoston täytyy olla myös kestävä. Jos etsitään ekselenssiä, joudutaan automaattisesti pohtimaan maantieteellistä ulottuvuutta. Täytyy olla selkeät kriteerit. Innovaatioyhteisöt konkretisoituvat yliopistojen yhteisten ohjelmien kautta. Tulisi vahvistaa innovaatiopotentiaalia ja edistää osaamiskolmiota. Maantieteellinen tasapaino tulee taata. Eurooppalaiselle yliopistoverkostolle tulisi myös määritellä ehdot ja katsoa kuinka verkosto voisi toimia käytännössä.

Komissaari Navracsics kiitti jäsenvaltioita kommenteista. Komission kuulemiset jatkuvat ja he ovat yhteydessä myös sidosryhmiin. Vilautti mahdollisen korkean tason asiantuntijatyöryhmän perustamista, tärkeää on kuitenkin, että edistytään, koska koulutus on nyt korkealla poliittisella agendalla. Jos halutaan, että EU on tulevaisuudessa kilpailukykyinen sekä koulutuksessa että taloudessa, on meidän ponnisteltava laadukkaan ja inklusiivisen koulutuksen aikaansaamiseksi.

Muut asiat

4. Koulutusalan huippukokous (Bryssel, 25. tammikuuta 2018) – Komission tiedotusasia (asiak. 5678/18)

Komissio informoi 25.1.2018 Brysselissä järjestetystä laatuaan ensimmäisestä koulutusalan huippukokouksesta. Kokous toi yhteen noin 600 osallistujaa mukaan lukien eri maiden opetusministerit. Komissio on marraskuun tiedonannossa COM(2017) 673 esittänyt vision eurooppalaisesta koulutusalueesta, joka saatetaan toimintaan vuoteen 2025 mennessä. Kyseessä koulutussektorin vastaus Euroopan tulevaisuudesta käytyyn keskusteluun ja Euroopan sosiaalisessa ulottuvuudessa hahmoteltuun visioon talouden osaamistarpeisiin vastaamisesta. Ensimmäinen koulutusalan huippukokous pidettiin ajankohtana, jolloin koulutussektori on noussut EU:n poliittisen agendan keskiöön. Koulutus nähdään osana ratkaisua, jolla saadaan kunnon työpaikkoja useammille ja jolla voidaan vastata paremmin talouden osaamistarpeisiin sekä parantaa Euroopan selviytymiskykyä nopeissa ja syvällisissä muutoksissa, joita teknologinen vallankumous ja globalisaatio aiheuttavat. Kokouksen lopputulemana niin komission, neuvosto kuin jäsenmaat sitoutuvat edistämään Eurooppalaisen koulutusalueen yksittäisiä politiikkatason hankkeita viedäkseen eteenpäin

vahvistettua eurooppalaista koulutusagendaa. Komissio järjestää seuraavan huippukokouksen syksyllä 2019.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

5. A-kohtien hyväksyminen (asiak. 5854/18)

Hyväksyttiin A-kohtien luettelo.

+++

Suomen edustajat
Ministeri Grahn-Laasonen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet

Viite	EU; Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheilu

Asiasanat	ammatillinen koulutus, jaosto koulutus (EU 30), jaosto kulttuuri- ja av-palvelut (EU 31), koulutus, koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto, koulutusohjelmat, jaosto nuoriso- ja liikunta-asiat (EU 32)
Hoitaa	**OKM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, YM